

UNIwersytet Rolniczy
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

GOSPODARSTWA OPIEKUŃCZE DLA SENIORÓW – MODEL „ZIELONEJ OPIEKI” NA OBSZARACH WIEJSKICH POLSKI

Wioletta Knapik

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

FORUM Green Smart City 2021

PRZESŁANKI PROJEKTU BADAWCZEGO

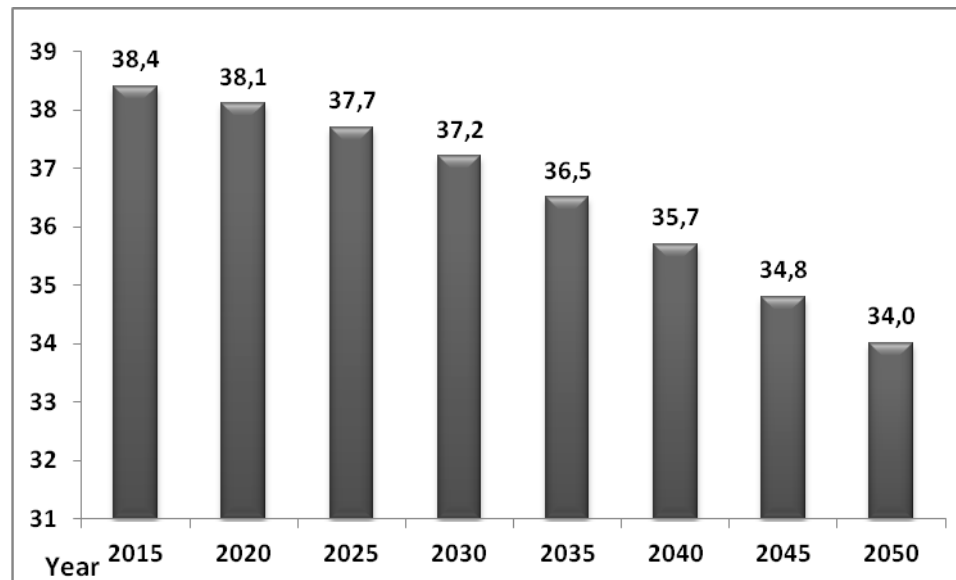

Spółeczeństwa europejskie szybko się starzeją i nic nie wskazuje na to, że proces ten ulegnie spowolnieniu w ciągu najbliższych kilkudziesięciu lat. Zmniejszy się liczba osób w wieku produkcyjnym, a jednocześnie wzrośnie liczba osób starszych.

Problem ten stanowi ogromne wyzwanie dla państwa, gdyż jego zadaniem będzie stworzenie lepszego systemu opieki, który zapewni osobom starszym godne warunki życia.

Wykres 1. Liczba ludności Polski (w tys.).
Stan obecny i prognoza

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.
Prognoza ludności na lata 2015-2050

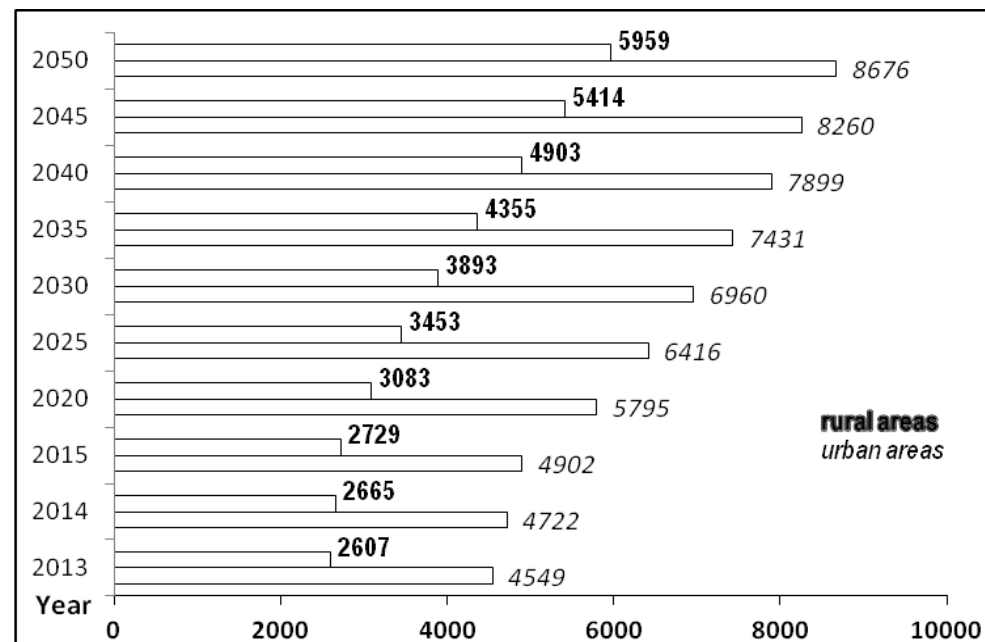
PRZESŁANKI PROJEKTU BADAWCZEGO

Jeżeli stan zdrowia lub warunki socjalne osoby starszej nie pozwalają na udzielenie jej opieki w domu, może ona zostać umieszczona w placówce opieki społecznej. W takich placówkach przebywają osoby cierpiące na objawy demencji lub niepełnosprawne fizycznie.

Ogólnie rzecz biorąc, czas oczekiwania na miejsce w domu opieki jest długi, a więc starania należy rozpocząć dość wcześnie, aby pozyskać miejsce dla osoby starszej.

Wykres 2. Liczba ludności w Polsce w wieku 65+ (w tys.).
Stan obecny i prognoza (2013-2050)

Źródło: Bank Danych Lokalnych

GOSPODARSTWA OPIEKUŃCZE JAKO ALTERNATYWA (częściowo) DLA DOMÓW OPIEKI

Założenia opracowanego w ramach projektu modelu gospodarstwa
opiekuńczego:

- odciążenie rodzin w sprawowaniu dziennej opieki nad seniorami;
- profilaktyka zdrowotna;
- aktywizacja seniorów;
- aktywizacja społeczności lokalnych, współpracujących z gospodarstwami opiekuńczymi;
- osoby wymagające wsparcia będą mogły dłużej pozostawać w swoim środowisku (domu rodzinnym);
- osoby starsze korzystające z gospodarstw opiekuńczych na wsi będą miały możliwość kontaktu z przyrodą, zwierzętami;
- opieka w gospodarstwach będzie mogła łączyć się z terapią opartą na kontakcie z naturą (agroterapia).

GOSPODARSTWA OPIEKUŃCZE JAKO ALTERNATYWA (częściowo) DLA DOMÓW OPIEKI

Korzyści społeczno-ekonomiczne:

- większa dostępność usług społecznych na poziomie lokalnym;
- dodatkowa forma usług opiekuńczych wobec już istniejących form opieki dla osób starszych (bardziej elastyczna i tańsza);
- korzyści dla beneficjentów – seniorów;
- korzyści dla gminy (oszczędności w budżecie przeznaczonym na opiekę społeczną);
- rozwój i aktywizacja społeczności lokalnych;
- gospodarstwa opiekuńcze będą pozytywnie oddziaływać nie tylko na osoby bezpośrednio korzystające z ich usług; będą one wpływać także na ich rodziny oraz na całą społeczność lokalną;
- tworzenie nowych miejsc pracy w gospodarstwach oraz aktywizacja zawodowa opiekunów osób niesamodzielnych;
- dywersyfikacja dochodów gospodarstw rolnych, zapobieganie wyludnianiu się wsi.

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

UNIWERSYTET ROLNICZY
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

PROJEKT

**„Gospodarstwa opiekuńcze w rozwoju obszarów wiejskich wobec
wyzwań demograficznych (GROWiD)”**

współfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Wartość projektu: 5 790 253 zł

Okres realizacji: 01.01.2019 roku - 31.08.2022 roku

KONSORCJUM

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Główne cele projektu GROWID:

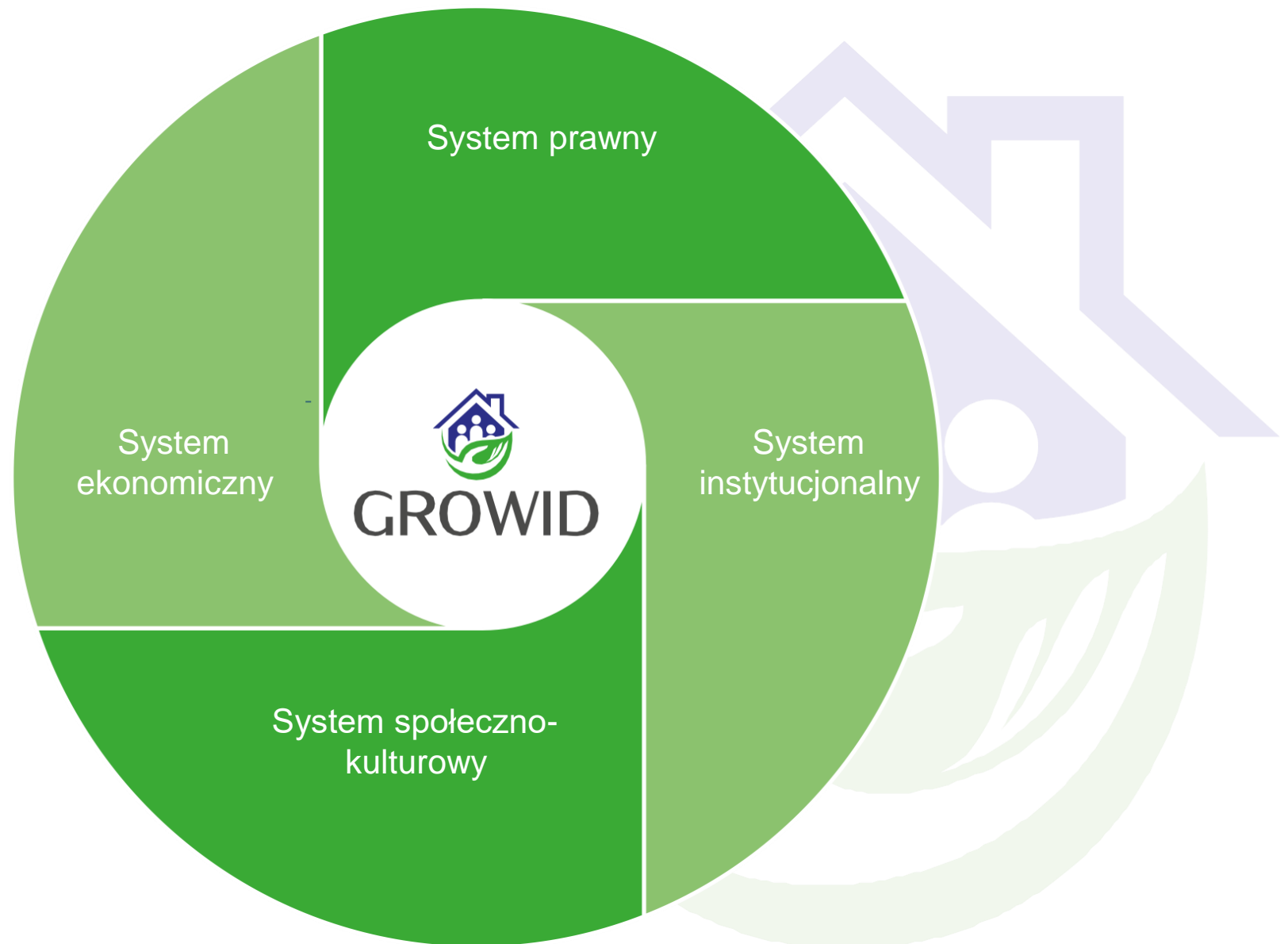
- opracowanie modelu (wzorca) gospodarstwa opiekuńczego oraz przygotowanie systemu jego wdrażania;
- przygotowanie katalogu usług świadczonych w gospodarstwie opiekuńczym w oparciu o infrastrukturę gospodarstwa rolnego.

STRATEGIA
na rzecz
Odpowiedzialnego
Rozwoju

do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

MODEL GOSPODARSTWA OPIEKUŃCZEGO

Warszawa, dnia 28 czerwca 2021 r.

Poz. 42

Podpisany przez:
Paweł Malaczek; MRIRW
Data: 28.06.2021 16:33:00

**ZARZĄDZENIE NR 30
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

z dnia 28 czerwca 2021 r.

w sprawie powołania Zespołu do spraw wdrożenia modelu gospodarstwa opiekuńczego

Na podstawie art. 7 ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2021 r. poz. 178) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powołuje się Zespół do spraw wdrożenia modelu gospodarstwa opiekuńczego, zwany dalej „Zespołem”.

2. Zespół jest organem pomocniczym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwanego dalej „Ministrem”.

§ 2. Do zadań Zespołu należy:

- 1) analiza dokumentu pn. „Strategia wdrażania modelu gospodarstwa opiekuńczego”, zwanego dalej „Strategią”, przygotowanego przez konsorcjum w składzie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwane dalej „Ministerstwem”, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział w Krakowie, realizujące, w ramach I konkursu na projekty otwarte w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” GOSPOSTRATEG, projekt pn. „Gospodarstwa opiekuńcze w rozwoju obszarów wiejskich wobec wyzwań demograficznych (GROWID)”;
- 2) wypracowanie propozycji ram prawnych i zasad służących prawidłowemu i efektywnemu wdrażaniu modelu gospodarstwa opiekuńczego, poprzez wskazanie i rekomendowanie wprowadzenia zmian w obowiązującym systemie prawnym, w tym wprowadzenia definicji rolnictwa społecznego oraz gospodarstwa opiekuńczego;
- 3) monitorowanie i analizowanie wdrażania modelu gospodarstwa opiekuńczego oraz rekomendowanie bieżących zmian tego modelu w zależności od uwarunkowań politycznych, prawnych, ekonomicznych i społecznych;
- 4) przygotowanie rekomendacji w zakresie przyjęcia Strategii przez Radę Ministrów uchwałą;
- 5) monitorowanie i analizowanie wdrażania Strategii i rekomendowanie jej bieżących zmian w zależności od uwarunkowań politycznych, prawnych, ekonomicznych i społecznych;
- 6) analiza obowiązującego stanu prawnego w kontekście dostępu do usług opiekuńczych świadczonych na obszarach wiejskich;
- 7) opiniowanie i rekomendowanie propozycji rozwiązań strategicznych, programowych, legislacyjnych, finansowych i edukacyjno-szkoleniowych, dotyczących działań w sferze publicznej w obszarze rolnictwa społecznego;
- 8) opracowanie założeń propozycji regulacji prawnych w zakresie gospodarstw opiekuńczych i rolnictwa społecznego;

9) wypracowanie zasad współpracy międzyresortowej w zakresie rozwoju gospodarstw opiekuńczych.

§ 3. 1. W skład Zespołu wchodzi:

1) przewodniczący –członek Kierownictwa Ministerstwa wyznaczony przez Ministra;

2) zastępcy przewodniczącego:

a) członek Kierownictwa Ministerstwa wyznaczony przez Ministra,

b) dyrektor Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej w Ministerstwie;

3) członkowie:

a) po jednym przedstawicielu zaproszonym przez Ministra, w randze dyrektora lub zastępcy dyrektora komórki organizacyjnej, wyznaczonym przez:

- ministra właściwego do spraw gospodarki,

- ministra właściwego do spraw rodziny,

- ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,

- ministra właściwego do spraw finansów publicznych,

- ministra właściwego do spraw zdrowia,

- Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,

- Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

b) trzech przedstawicieli zaproszonych przez Ministra, w randze dyrektora lub zastępcy dyrektora komórki organizacyjnej, wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,

c) czterech przedstawicieli Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej w Ministerstwie wyznaczonych przez dyrektora tego departamentu,

d) przedstawiciel Departamentu Strategii i Rozwoju w Ministerstwie wyznaczony przez dyrektora tego departamentu,

e) przedstawiciel Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej w Ministerstwie wyznaczony przez dyrektora tego departamentu,

f) przedstawiciel Departamentu Budżetu i Finansów w Ministerstwie wyznaczony przez dyrektora tego departamentu;

4) sekretarz –pracownik Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej w Ministerstwie wyznaczony przez przewodniczącego.

2. Członkowie Zespołu, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą być zastępowani w pracach Zespołu przez upoważnionych przedstawicieli.

§ 4. Przewodniczący:

1) zwołuje posiedzenia Zespołu, z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zespołu;

2) przewodniczy posiedzeniom;

3) ustala harmonogram i porządek posiedzeń Zespołu, z uwzględnieniem wniosków zgłaszanych przez członków Zespołu;

4) wskazuje zastępcę, który w razie nieobecności przewodniczącego wykonuje jego zadania.

§ 5. 1. W celu realizacji zadań Zespołu przewodniczący, z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zespołu, może zapraszać do udziału w pracach Zespołu inne osoby, w charakterze ekspertów z głosem doradczym, w szczególności przedstawicieli członków konsorcjum, o którym mowa w § 2 pkt 1.

2. Przewodniczący może tworzyć grupy robocze i tematyczne złożone z członków Zespołu oraz osób zaproszonych do udziału w pracach Zespołu.

3. Członkowie Zespołu mogą, za zgodą przewodniczącego, wyznaczać pracowników swoich urzędów do udziału w grupach roboczych i tematycznych.

4. Przewodniczący może zlecać wykonanie opracowań, analiz, raportów lub ekspertyz.
5. Przewodniczący może powierzać poszczególnym członkom Zespołu wykonanie określonych prac, niezbędnych do realizacji zadań Zespołu.
 - § 6. 1. Zespół obraduje na posiedzeniach. Przewodniczący może, z uzasadnionych przyczyn, zarządzić przeprowadzenie posiedzenia Zespołu przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.
 2. Zespół podejmuje rozstrzygnięcia w formie uchwał. Uchwały podejmowane są na posiedzeniach lub w trybie obiegowym.
 3. Osobom zaproszonym do udziału w pracach Zespołu oraz sekretarzowi nie przysługuje prawo do udziału w głosowaniu nad uchwałami.
 4. Szczegółową organizację i szczegółowy tryb pracy Zespołu określa regulamin uchwalony na pierwszym posiedzeniu Zespołu, zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków Zespołu.
- § 7. Protokół z posiedzenia Zespołu sporządza sekretarz. Protokół podpisuje osoba przewodnicząca posiedzeniu oraz sekretarz.
 - § 8. 1. Obsługę organizacyjną oraz techniczno-biurową Zespołu zapewnia Departament Oświaty i Polityki Społecznej w Ministerstwie.
 2. Wydatki na obsługę, o której mowa w ust. 1, są pokrywane z budżetu państwa z części 33 – Rozwój Wsi, dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej.
 - § 9. Udział w pracach Zespołu jest nieodpłatny.
 - § 10. Przewodniczący przedstawia Ministrowi corocznie, w terminie do końca lipca, sprawozdanie z realizacji zadań Zespołu za rok poprzedni.
 - § 11. 1. Przewodniczący przedstawia Ministrowi sprawozdanie końcowe z prac Zespołu.
 2. Zespół ulega rozwiązaniu z dniem zaakceptowania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, przez Ministra.
 - § 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *wz. R. Bartosik*

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

UNIWERSYTET ROLNICZY
im. Hugona Kollątaja w Krakowie

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

więcej na: <https://growid.pl>